

і аплаты працы; па прыняцці мер па забеспячэнні правоў і свабод грамадзян, абароне інтарэсаў дзяржавы, нацыянальнай бяспекі і абараназдольнасці, ахове ўласнасці і грамадскага парадку, барацьбе са злчыннасцю; па ажыццяўленні іншых паўнамоцтваў, ускладзеных на яго Канстытуцыяй, законамі і актамі Прэзідэнта (абзацы пяты, шосты і дзясяты).

У той жа час з аналізу зместу артыкула 19 Закона «О противодействии монополистической деятельности и развитии конкуренции» бачыцца, што ў ім адсутнічаюць нормы, якія замацоўваюць пералік пытанняў, што падлягаюць уключэнню ў правы недыскрымінацыйнага доступу да тавараў пры іх прыняцці Саветам Міністраў, а таксама круг патрабаванняў да зместу правіл гандлёвай практыкі, права на ўстанаўленне якіх надаецца антэманопольнаму органу.

Канстытуцыйны Суд указаў, што ўпаўнаважаныя органы ў рамках рэалізацыі нададзеных ім дыскрэйцыйных паўнамоцтваў па прыняцці адпаведных правіл не павінны абмяжоўваць правы асоб, замацаваныя законам, а таксама рэгламентаваць пытанні дзейнасці суб'ектаў гаспадарання, не звязаныя з забеспячэннем роўных умоў доступу спажываюча да тавараў, замахвацца на саму сутнасць эканамічнай свабоды. У сувязі з гэтым Савету Міністраў і антэманопольнаму органу пры рэалізацыі нададзенага ім права на ўстанаўленне названых у Закон «О противодействии монополистической деятельности и развитии конкуренции» правіл належыць асноўвацца на нормах дадзенага Закона і іншых законаў дадзенага артыкула, якія рэгулююць адносіны ва ўказанай сферы, і зыходзіць з канстытуцыйных каштоўнасцей і прынцыпаў, у тым ліку палажэння часткі першай артыкула 23 Канстытуцыі, што дапускае магчымасць абмежавання правоў і свабод асобы толькі ў выпадках, прадугледжаных законам і ў канстытуцыйна значных інтарэсах (рашэнне ад 28 снежня 2017 г.).

4.6. Пры правярцы канстытуцыйнасці Закона, які прадугледжвае ўнясенне змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «О социальном обслуживании», Канстытуцыйны Суд у рашэнні ад 8 чэрвеня 2017 г. адзначаў, што заканадаўцам вызначаюцца ўмовы і парадак аказання сацыяльных паслуг. У прыватнасці, прадугледжваюцца падставы для адмовы ў аказанні сацыяльных паслуг, а таксама выпадкі спынення аказання сацыяльных паслуг.

Нароўні з гэтым Канстытуцыйны Суд, аналізуючы норму, згодна з якой іншыя ўмовы і парадак аказання названых сацыяльных паслуг устанаўліваюцца Саветам Міністраў або ўпаўнаважанымі ім дзяржаўнымі органамі, падкрэсліў, што дадзеная норма грунтуецца на палажэннях артыкула 107 Канстытуцыі. Разам з тым у працэсе рэалізацыі ўскладаных прыватнаправавым Законом на Савет Міністраў паўнамоцтваў неабходна вызначыць прававое рэгуляванне ўмоў і парадак аказання сацыяльных паслуг такім чынам, каб не закраналіся правы фізічных асоб, якія падлягаюць устанавленню, карэкціроўцы, адмене толькі на ўзроўні закона, і выконвалася палажэнне артыкула 47 Канстытуцыі аб праве грамадзян Рэспублікі Беларусь на сацыяльнае забеспячэнне, а таксама патрабаванне часткі першай артыкула 23 Канстытуцыі аб магчымасці абмежавання правоў і свабод асобы толькі ў выпадках, прадугледжаных законам, і ў канстытуцыйна значных інтарэсах.

Такім чынам, Канстытуцыйны Суд арыентаваў заканадаўца і іншыя нарматворчыя органы на далейшае развіццё фундаментальных канстытуцыйных палажэнняў, вызначаў вектар заканадаўчага рэгулявання ў мэтах забеспячэння стабільнасці канстытуцыйна-прававога развіцця дзяржавы і грамадства, няўхільнага прытрымлівання канстытуцыйнай мадэлі арганізацыі грамадскіх адносін.

5. У мэтах недапушчэння неканстытуцыйнай правапрямьяльнай практыкі Канстытуцыйны Суд у прававых пазіцыях, адрасаваных правапрямьяльнікам, выяўляючы канстытуцыйна-прававы сэнс прававых норм, вы-

значаў канстытуцыйна-прававы рэжым іх прымянення.

5.1. У рашэнні ад 6 снежня 2017 г. «О соответствии Конституции Республики Беларусь Закона Республики Беларусь «О внесении изменений и дополнений в Закон Республики Беларусь «О патентах на изобретения, полезные модели, промышленные образцы» Канстытуцыйным Судом указана, што ў адпаведнасці з палажэннямі правапраемага Закона не прызнаецца парашэннем выключнага права патэнтаўладальніка выкарыстанне вынаходства, карыснай мадэлі, прамысловага ўзору пры надзвычайных абставінах (стыхійных бедствы, катастрофы, аварыі, эпідэміі, эпізаоты і да т. п.) з паведамленнем патэнтаўладальніку аб такім выкарыстанні ў найкарацейшы тэрмін і выплатай яму суразмернай кампенсацыі.

У якасці падстаў для выкарыстання вынаходства без згоды патэнтаўладальніка вызначаюцца надзвычайныя абставіны, да якіх заканадавец адносіць стыхійныя бедствы, катастрофы, аварыі, эпідэміі, эпізаоты. Пры гэтым у Законе прадугледжваюцца адкрыты пералік надзвычайных абставін.

Па меркаванні Канстытуцыйнага Суда, адсутнасць у названым Законе пераліку крытэрыяў, якія даюць магчымасць кваліфікаваць абставіны тэхнагеннага, прыроднага або сацыяльнага генезісу як надзвычайныя, не дазваляе дакладна вызначыць іншыя абставіны, якія падлягаюць аднясенню да надзвычайных па сэнсе правапраемага Закона.

З улікам выкладзенага Канстытуцыйны Суд адзначаў, што ў мэтах належнага забеспячэння правоў як патэнтаўладальніка, так і іншых фізічных і юрыдычных асоб пры прымяненні нормы абзаца шостага артыкула 10 Закона «О патентах на изобретения, полезные модели, промышленные образцы» правапрямьяльніку належыць зыходзіць з канстытуцыйна-прававога сэнсу дадзенай нормы, у сувязі з чым пад іншымі абставінамі, якія падлягаюць прызначэнню ў якасці надзвычайных, нароўні з устаноўленымі ва ўказаным абзацы патрэбна разумець толькі тыя, якія звязаны з пагрозамі такім замацаваным у артыкуле 23 Канстытуцыі канстытуцыйна значным інтарэсам, як нацыянальная бяспека, грамадскі парадак, абарона маралі, здароўя насельніцтва, правоў і свабод грамадзян.

5.2. У рашэнні ад 6 снежня 2017 г. Канстытуцыйны Суд звярнуў увагу таксама на норму артыкула 41 Закона «О патентах на изобретения, полезные модели, промышленные образцы», выкладаемага ў новай рэдакцыі, якая вызначае, што нароўні з выкарыстаннем спосабаў абароны выключных правоў, прадугледжаных заканадаўствам, патэнтаўладальніку або асоба, якой нададзена права на выкарыстанне вынаходства, карыснай мадэлі, прамысловага ўзору па ліцэнзійным дагаворы, што прадугледжвае прадастаўленне выключнай ліцэнзіі, можа па сваім выбары праправаваць ад асобы, якая парушыла выключнае права на вынаходства, карысную мадэль, прамысловы ўзор, замест пакрыцця страт выплаты кампенсацыі ў памеры ад адной да пяцідзясяці тысяч базавых велічынь, вызначаемым судом з улікам характару парашэння.

Па меркаванні Канстытуцыйнага Суда, замацоўваючы норму аб магчымасці патрабаваць ад асобы, якая парушыла выключнае права на вынаходства, карысную мадэль, прамысловы ўзор, выплаты кампенсацыі і вызначаючы яе мінімальную і максімальную межы, заканадавец зыходзіў з неабходнасці забеспячэння эфектыўнай абароны парашаных правоў патэнтаўладальніка найбольш прымальным для яго спосабам, а таксама ўлічваючы складанасць ацэнкі прычыненых патэнтаўладальніку страт. Канстытуцыйны Суд звярнуў увагу, што ў працэсе правапрямьянення належыць зыходзіць з таго, што памер кампенсацыі маёмаснай шкоды з прычыны парушэння названага выключнага права павінен вызначацца з прытрымліваннем прынцыпаў разумнасці і справядлівасці.

5.3. У рашэнні ад 7 ліпеня 2017 г. «О соответствии Конституции Республики Бела-

русъ Закона Республики Беларусь «О внесении изменений и дополнений в Уголовный и Уголовно-процессуальный кодексы Республики Беларусь» Канстытуцыйны Суд адзначаў, што для забеспячэння канстытуцыйна-прававога рэжыму прымянення артыкулаў 1731—1733 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса, заснаваных на нормах Канстытуцыі аб устанаўленні прынцыпу вяршэнства права як важнейшай прыметы, якая характарызуе прававую дзяржаву (частка першая артыкула 1, часткі першая і другая артыкула 7), аб гарантванні правоў і свабод чалавека як найвышэйшай канстытуцыйнай каштоўнасці (частка першая артыкула 2, часткі першая і трэцяя артыкула 21, часткі першая і другая артыкула 59) і вынікаючых з дадзеных норм прынцыпаў законнасці, забеспячэння абароны правоў і свабод грамадзян у крымінальным працэсе (артыкулы 8 і 10 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса), ад правапрямьяльнікаў патрабуюцца няўхільнае прытрымліванне ўказаных канстытуцыйных палажэнняў і прынцыпаў крымінальнага працэсу, іх рэальнае ўвасабленне на практыцы з мэтай забеспячэння правоў і абавязкаў грамадзян, якія з'яўляюцца ўдзельнікамі крымінальна-працэсуальных адносін.

5.4. У названым рашэнні ад 7 ліпеня 2017 г., канстатаваўшы адпаведнасць артыкула 1781 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса палажэнням артыкула 22, часткі першай артыкула 23, артыкула 28, частка другой і трэцяй артыкула 34 Канстытуцыі, Канстытуцыйны Суд указаў, што пры рэалізацыі грамадзянамі замацаванага ў крымінальна-працэсуальным законе права на атрыманне інфармацыі аб прынятых рашэнні па выніках правяркі па заяве або паведамленні аб злчынстве, а роўна пры выкананні службовымі асобамі органа крымінальнага праследавання абавязку яе прадаставіць павінны захоўвацца ўстаноўленыя Крымінальна-працэсуальным кодэксам граніцы абмежавання права грамадзян на атрыманне такой інфармацыі, абумоўленыя неабходнасцю прытрымлівання правоў, свабод і законных інтарэсаў іншых асоб, а таксама характарам змешчанага ў матэрыялах правяркі інфармацыі.

Пры правярцы канстытуцыйнасці законаў Канстытуцыйны Суд, зыходзячы з канстытуцыйных прынцыпаў і каштоўнасцей, канстытуцыйна-дактрынальных падыходаў да ўдасканалвання прававой сістэмы, указваў вектар заканадаўчага рэгулявання важнейшых сфер грамадскага жыцця.

Ажыццяўленне папярэдняга канстытуцыйнага кантролю дазваляе папярэджаць узнікненне канстытуцыйных канфліктаў, аказвае стабілізуючы ўплыў на ўсіх удзельнікаў канстытуцыйных адносін, нацэльвае заканадаўца і правапрямьяльнікаў на няўхільнае выкананне Канстытуцыі і канстытуцыйна-прававога рэжыму.

II

Канстытуцыйны Суд у адпаведнасці з часткай чацвёртай артыкула 116 Канстытуцыі па прапановах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Палаты прадстаўнікоў, Савета Рэспублікі, Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь, Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь дае заключэнні аб канстытуцыйнасці нарматывных актаў у парадку наступнага канстытуцыйнага кантролю.

Згодна з часткай чацвёртай артыкула 22 Кодэкса аб судавядкаванні і статусе суддзяў з ініцыятывай аб унясенні ў Канстытуцыйны Суд прапановы аб правярцы канстытуцыйнасці нарматывнага прававога акта, прымененага ў канкрэтным рашэнні дзяржаўнага органа або пастанове суда агульнай юрысдыкцыі, у выніку чаго, па меркаванні грамадзяніна, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, арганізацыі (за выключэннем дзяржаўных органаў), парашаюцца правы, свабоды і законныя інтарэсы грамадзяніна, у тым ліку індывідуальнага прадпрымальніка, правы і законныя інтарэсы арганізацыі, гэтыя грамадзяне і арганізацыі звяртаюцца да Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, ор-

ганаў, надзеленым правам унясення ў Канстытуцыйны Суд такіх прапанов.

У 2017 годзе ў Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Палату прадстаўнікоў і Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу, Савет Міністраў, Вярхоўны Суд паступілі 72 ініцыятыўныя звароты, што сведчыць аб важнасці дадзенай формы апасродкаванага доступу грамадзян і арганізацый да канстытуцыйнага правасуддзя.

У зваротах змяшчаліся пытанні аб неадпаведнасці Канстытуцыі, па меркаванні заяўнікаў, асобных палажэнняў нарматывных прававых актаў, якія маглі стаць прадметам іх разгляду ў Канстытуцыйным Судзе, што ўказвае на недастатковасць прававых механізмаў для рэгулявання асобных сфер грамадскага жыцця.

Прапановы, заснаваныя на ініцыятыўных зваротах грамадзян і арганізацый, ад ўпаўнаважаных органаў у Канстытуцыйны Суд у мінулым годзе не паступалі.

Разам з тым Канстытуцыйны Суд адзначае, што інфармаванае Суда на сістэматычнай аснове органамі, якія валодаюць правам унясення ў Канстытуцыйны Суд прапановы аб правярцы канстытуцыйнасці нарматывных прававых актаў, аб выніках разгляду ў рамках сваёй кампетэнцыі ініцыятыўных зваротаў грамадзян і арганізацый, сведчыць аб нікіраванасці дзейнасці ўпаўнаважаных органаў на ўзаемадзеянне з Канстытуцыйным Судом з мэтай забеспячэння канстытуцыйнага права кожнага на доступ да канстытуцыйнага правасуддзя.

Для своечасовага выключэння з прававой сістэмы неканстытуцыйных норм, фарміравання судовай практыкі, накіраванай на забеспячэнне абароны правоў і законных інтарэсаў грамадзян і арганізацый, па меркаванні Канстытуцыйнага Суда, ад судовай агульнай юрысдыкцыі патрабуюцца прымяненне палажэнняў артыкула 112 Канстытуцыі аб пастановах у ўстаноўленым парадку пытання аб правярцы канстытуцыйнасці нарматывнага прававога акта, які падлягае прымяненню пры разглядзе канкрэтнай справы.

Зыходзячы з сэнсу дадзенай нормы Канстытуцыі, які заключаецца ў недапушчэнні неканстытуцыйнага правапрямьянення пры ажыццяўленні правасуддзя, Канстытуцыйны Суд лічыць, што ў мэтах папярэджання магчымых негатыўных наступстваў неканстытуцыйнасці нарматывнага прававога акта, які падлягае прымяненню ў канкрэтнай справе, у выпадку сумненняў у яго канстытуцыйнасці суды агульнай юрысдыкцыі павінны быць правамоцныя да прыняцця рашэння звярнуцца ў Канстытуцыйны Суд з заяўтам аб правярцы канстытуцыйнасці такога акта.

Прыняцце Канстытуцыйным Судом рашэння аб канстытуцыйнасці нарматывнага прававога акта да яго прымянення судом агульнай юрысдыкцыі дазваляе вырышыць сумненні ў канстытуцыйнасці такога акта, папярэдзіць магчымыя негатыўныя наступствы яго прымянення, садзейнічаючы тым самым вынясенню законных і абгрунтаваных судовых рашэнняў у мэтах забеспячэння належнай абароны правоў, свабод і законных інтарэсаў грамадзян і арганізацый.

Рэальнае забеспячэнне рэалізацыі права кожнага на судовую абарону, уключаючы апасродкаваны доступ да канстытуцыйнага правасуддзя, з'яўляецца неабходнай умовай павышэння ўзроўню гарантванасці канстытуцыйных правоў і свабод грамадзян, правоў і законных інтарэсаў арганізацый.

III

Абавязковай умовай зацвярджэння сучаснага канстытуцыйналізму з'яўляецца канстытуцыйналізацыя права, што абумоўлівае неабходнасць эфектыўнага прававога рэгулявання грамадскіх адносін, устанавлення ў дэючым заканадаўстве прабелай, выключэння калізій і прававой нявызначанасці ў мэтах забеспячэння і абароны канстытуцыйных правоў і свабод грамадзян.

У 2017 годзе ў Канстытуцыйны Суд ад грамадзян і арганізацый паступілі 602 звароты, у якіх змяшчаліся пытанні прававога ха-

рактуру, у тым ліку аб правярцы канстытуцыйнасці нарматывных прававых актаў, устараненні ў іх прабелай і выключэнні прававой нявызначанасці, тлумачэнні (рас-тлумачэнні) нарматывных прававых актаў, рэалізацыі рашэнняў Канстытуцыйнага Суда.

Ажыццяўляючы замацаваныя ў абзацы восьмым часткі трэцяй артыкула 22 Кодэкса аб судавядкаванні і статусе суддзяў паўнамоцтвы прымаць рашэнні аб устараненні ў нарматывных прававых актах прабелай, выключэнні ў іх калізій і прававой нявызначанасці, Канстытуцыйны Суд зыходзіць з вяршэнства Канстытуцыі, неабходнасці забеспячэння вяршэнства права, абавязку дзяржавы прымаць усе даступныя ёй меры дзеля стварэння ўнутранага і міжнароднага парадку, неабходнага для поўнага ажыццяўлення правоў і свабод грамадзян Рэспублікі Беларусь, прадугледжаных Канстытуцыяй.

1. У рашэнні ад 6 чэрвеня 2017 г. «О правовом регулировании специальной конфискации» Канстытуцыйны Суд зрабіў вывад аб наяўнасці ў нормах Крымінальнага і Крымінальна-працэсуальнага кодэксаў прававой нявызначанасці, якая выражаецца ў неадназначным і супярэчлівым прававым рэгуляванні спецыяльнай канфіскацыі нормамі рознай галіновай прыналежнасці, а таксама ў адсутнасці дакладнага азначэння на заканадаўчым узроўні самога паняцця спецыяльнай канфіскацыі.

Нароўні з гэтым Канстытуцыйны Суд указаў на наяўнасць у дадзеных кодэксах прававога прабела, абумоўленага неабходнасцю імплементацыі палажэнняў міжнародна-прававых актаў аб канфіскацыі не толькі маёмасці і даходаў, атрыманых у выніку ўчынення канвенцыйных злчынстваў (тэрарызм, арганізаваная злчыннасць, гандаль людзьмі, незаконны абарот наркотыкаў і інш.), але і законана набытай маёмасці, якая выкарыстоўваецца для фінансавання гэтых відаў злчыннай дзейнасці, а таксама прабела прававога рэгулявання, што датычыцца рэалізацыі патрабаванняў міжнародна-прававых актаў, удзельніцай якіх з'яўляецца Рэспубліка Беларусь, у частцы забеспячэння правоў і законных інтарэсаў добрасумленных пакупнікоў маёмасці, у дачыненні да якой прынята рашэнне аб спецыяльнай канфіскацыі ў сувязі з прызначэннем яе здабытай злчынным шляхам.

Канстытуцыйным Судом таксама адзначана, што змест норм артыкулаў 370 і 408 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса, рэгулюючых апеляцыйны парадак абскарджання прыгавору, а таксама абскарджанне прыгавору ў парадку нагляду, што не прадугледжваюць належны прававы механізм парадку абскарджання прыгавораў асобамі, якія не з'яўляюцца ўдзельнікамі крымінальнага працэсу, маёмасць якіх падлягае спецыяльнай канфіскацыі ў сувязі з прызначэннем яе здабытай злчынным шляхам, у частцы, што закранае іх правы і законныя інтарэсы, сведчыць аб наяўнасці ў заканадаўстве прабела канстытуцыйна-прававога характару.

У мэтах забеспячэння канстытуцыйнага прынцыпу вяршэнства права, абароны дзяржавай уласнасці, набытай законным спосабам, рэалізацыі канстытуцыйнага права кожнага на судовую абарону Канстытуцыйны Суд прызнаў неабходным выключыць прававую нявызначанасць і ўстараніць існуючыя прабелы прававога рэгулявання шляхам унясення заканадаўцаў адпаведных змяненняў і дапаўненняў у нормы Крымінальнага і Крымінальна-працэсуальнага кодэксаў.

2. У рашэнні Канстытуцыйнага Суда ад 21 чэрвеня 2017 г. «Об обеспечении права на беспрепятственную и своевременную юридическую помощь в уголовном процессе» адзначана, што пры фармулёванні артыкулаў 44 і 48 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса заканадавец выкарыстаў словы «дапускацца», «допуск» у прымяненні да пачатковага моманту аказання адвакатам дапамогі грамадзяніну па матэрыялах і крымінальнай справе.

Па меркаванні Канстытуцыйнага Суда, пры літаральным вытлумачэнні палажэнняў часткі 1 артыкула 44, пункта 5 часткі 1 артыкула 48 Крымінальна-працэ-

суальнага кодэкса правапрямьяльнік можа прыйсці да вываду, што аказанне юрыдычнай дапамогі адвакатам магчыма толькі пасля атрымання адпаведнага пісьмовага або вуснага дазволу ад допуску адваката да матэрыялаў або крымінальнай справы, гэта значыць аб дазвольным характары аказання грамадзяніну юрыдычнай дапамогі адвакатам.

Вызначэнне працэсуальных умоў аказання юрыдычнай дапамогі з боку адвакатаў праз дазвольны механізм іх допуску да матэрыялаў і крымінальных спраў не дазваляе грамадзяніну ў поўнай меры рэалізаваць сваё права на атрыманне ад адваката юрыдычнай дапамогі ў любы момант, а таксама стварае перашкоды адвакату ў належным і аператыўным выкананні сваіх прафесійных функцый, звязаных з аказаннем кваліфікаванай юрыдычнай дапамогі, як гэта ўстаноўлена Канстытуцыяй, Законом «Об адвокатуре и адвокатской деятельности в Республике Беларусь», агульнымі палажэннямі крымінальна-працэсуальнага заканадаўства Рэспублікі Беларусь і нормаў міжнароднага права.

Такое выкладанне норм крымінальна-працэсуальнага закона сведчыць аб прававой нявызначанасці палажэнняў часткі 4 артыкула 44 і пункта 5 часткі 1 артыкула 48 Крымінальна-працэсуальнага кодэкса, якія прадугледжваюць допуск абаронцы да ўдзелу ў вядзенні па матэрыялах і крымінальнай справе, паколькі рэалізацыя гэтых норм не выключае ажыццяўлення органам крымінальнага праследавання адвольных дзеянняў, якія могуць абмяжоўваць атрыманне бесперашкоднай і своечасовай юрыдычнай дапамогі ў крымінальных працэсах.

Канстытуцыйны Суд указаў на тое, што прававая рэгламентацыя, пры якой магчымасць карыстацца дапамогай адваката залежыць ад меркавання іншых асоб, не забяспечвае паўнаты рэалізацыі канстытуцыйнага палажэння аб праве кожнага на атрыманне юрыдычнай дапамогі (артыкул 62 Канстытуцыі), не дазваляе зацікаўленым асобам належным чынам абараніць свае правы і свабоды, не садзейнічае своечасовасці і эфектыўнасці аднаўлення парашаных правоў, у сувязі з чым у Крымінальна-працэсуальным кодэксе павінен быць замацаваны механізм бесперашкоднага і своечасовага ўступлення адваката (пры выкананні ўмоў, прадугледжаных часткай 4 артыкула 44, пунктамі 1—6 часткі 1 артыкула 87 названага Кодэкса, і наяўнасці ў яго пасведчання адваката і ордэра на права ўдзелу ў вядзенні па крымінальнай справе) у крымінальных працэсах на любой яго стадыі, які выключае меркаванне органаў крымінальнага праследавання.

Грунтуючыся на палажэннях частак першай і другой артыкула 7, частак першай і другой артыкула 59 Канстытуцыі, Канстытуцыйны Суд прызнаў неабходным устараніць нявызначанасць прававога рэгулявання рэалізацыі канстытуцыйнага права кожнага на юрыдычную дапамогу для ажыццяўлення і абароны правоў і свабод, у тым ліку права карыстацца ў любы момант дапамогай адвакатаў, у частцы бесперашкоднага і своечасовага ўступлення адваката ў крымінальны працэс на любой яго стадыі шляхам унясення заканадаўцаў адпаведных змяненняў і (або) дапаўненняў у нормы Крымінальна-працэсуальнага кодэкса.

3. У рашэнні ад 11 ліпеня 2017 г. «О гарантии реализации права на защиту некоторых категорий физических лиц в административном процессе» Канстытуцыйны Суд, зыходзячы з палажэнняў часткі першай артыкула 2, частак першай і другой артыкула 7, частак першай і трэцяй артыкула 21, частак першай і другой артыкула 59 Канстытуцыі, прышоў да вываду, што ўстаноўлена Працэсуальна-выканаўчым кодэксам Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях прававое рэгуляванне не гарантуе рэалізацыю права на абарону фізічных асоб у сувязі з адсутнасцю ў дадзеным Кодэксе палажэнняў аб абавязковым удзеле абаронцы ў вядзенні па справе аб адміністрацыйным

(Заканчэнне на 10-й стар.)